112. MEKTUP

١١٢ – ﴿ اَلْمَكْتُوبُ الثَّانى عَشَرَ وَالْمِائَةُ : اِلَى الشَّيْخِ عَبْدِ الْجَلِيلِ فِى بَيَانِ أَنَّ الْمَدَارَ فِى التَّحْقِيقِ عَلَى عَقَائِدِ أَهْلِ السُّنَّةِ وَالْجَمَاعَةِ ... اَلَخْ ﴾

حَقَّقَنَا اللهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى شَأْنُهُ وَأَمْثَالَنَا الْمُفْلِسِينَ بِحَقِيقَةِ مُعْتَقَدَاتِ أَهْلِ الْحَقِّ يَعْنِى أَهْلَ السُّنَّةِ وَالْجَمَاعَةِ وَجَعَلَ التَّوْفِيقَ لِلاَعْمَالِ الْمَرْضِيَّةِ نَقْدَ الْوَقْتِ وَاَنْعَمَ عَلَيْنَا بِالاَحْوَالِ الَّتِى هِيَ ثَمَرَاتُ هَذِهِ الاَعْمَالِ وَجَذَبَهُ اِلَى جَنَابِ قُدْسِهِ بِالتَّمَامِ وَالْكَمَالِ ﴿ع﴾: **هَذَا هُوَ الاَمْرُ وَالْبَاقِى مِنَ الْعَبَثِ** * فَاِنَّ الاَحْوَالَ وَالْمَوَاجِيدَ الْحَاصِلَةَ بِدُونِ التَّحَقُّقِ بِمُعْتَقَدَاتِ هَذِهِ الْفِرْقَةِ النَّاجِيَةِ لاَ اَعُدُّهَا شَيْأً سِوَى الاِسْتِدْرَاجِ وَمَا اَظُنُّهَا غَيْرَ الْخِذْلاَنِ وَالْحِرْمَانِ فَاِنْ اُعْطِينَا مَعَ دَوْلَةِ الاِتِّبَاعِ لِهَذِهِ الْفِرْقَةِ النَّاجِيَةِ شَيْأً نَكُنْ مَمْنُونِينَ وَنَجْتَهِدُ فِى اَدَاءِ شُكْرِهِ وَاِنْ اُعْطِينَا هَذَا الاِتِّبَاعَ فَقَطْ وَلَمْ تُعْطَ الاَحْوَالُ وَالْمَوَاجِيدُ اَصْلاً لاَنَغْتَنِمُ وَلاَنَحْزُنُ بَلْ نَرْضَى بِهِ وَنَقُولُ هَذَا اَوْلَى وَأَحْسَنُ وَمَا ظَهَرَ مِنْ بَعْضِ الْمَشَائِخِ قَدَّسَ اللهُ اَرْوَاحَهُمْ وَقْتَ غَلَبَةِ الْحَالِ وَالسُّكْرِ مِنْ بَعْضِ الْعُلُومِ وَالْمَعَارِفِ الْمُنَافِيَةِ لآرَاءِ اَهْلِ الْحَقِّ الصَّائِبَةِ لَمَّا كَانَ مَنْشَؤُهَا كَشْفًا فَهُمْ مَعْذُورُونَ فِى ذَلِكَ وَنَرْجُو أَنْ لاَيُؤَاخَذُوا بِذَلِكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ بَلْ لَهُمْ حُكْمُ الْمُجْتَهِدِ الْمُخْطِئِ يَكُونُ لَهُ اَجْرٌ وَاحِدٌ وَالْحَقُّ فِى جَانِبِ عُلَمَاءِ أَهْلِ الْحَقِّ شَكَرَ اللهُ سَعْيَهُمْ فَاِنَّ عُلُومَ الْعُلَمَاءِ مُقْتَبَسَةٌ مِنْ مِشْكَاةِ النُّبُوَّةِ عَلَى صَاحِبِهَا الصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ وَالتَّحِيَّةُ الْمُؤَيَّدَةِ بِالْوَحْىِ الْقَطْعِيِّ وَمُسْتَنَدُ مَعَارِفِ الصُّوفِيَّةِ الْكَشْفُ وَالاِلْهَامُ اللَّذَانِ لِلْخَطَأِ سَبِيلٌ فِيهِمَا وَعَلاَمَةُ صِحَّةِ الْكَشْفِ وَالاِلْهَامِ مُطَابَقَتُهُمَا بِعُلُومِ عُلَمَاءِ أَهْلِ السُّنَّةِ وَالْجَمَاعَةِ فَاِنْ وَقَعَتِ الْمُخَالَفَةُ وَلَوْ مِقْدَارَ شَعْرَةٍ فَخَارِجٌ مِنْ دَائِرَةِ الصَّوَابِ هَذَا هُوَ الْعِلْمُ الصَّحِيحُ وَالْحَقُّ الصَّرِيحُ **"فَمَاذَا بَعْدَ الْحَقِّ اِلاَّ الضَّلاَلُ"** رَزَقَنَا اللهُ سُبْحَانَهُ وَاِيَّاكُمُ الاِسْتِقَامَةَ عَلَى مُتَابَعَةِ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ ظَاهِرًا وَبَاطِنًا عَمَلاً

وَاعْتِقَادًا عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ مِنَ الصَّلَوَاتِ أَكْمَلُهَا وَمِنَ التَّسْلِيمَاتِ أَفْضَلُهَا وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَعَلَى مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَى .

TÜRKÇE ANLAMI

Bu mektup Şeyh Abdulcelîl'e yazılmış olup işin özünün hakikatte ehl-i sünnet ve'l-cemaat akidesinden ibaret olduğunu açıklamaktadır.

Hakk Subhânehû Teâlâ bizi ve bizim gibi müflisleri Hakk ehlinin yani ehl-i sünnet ve'l-cemaat ehlinin inandığı şeylerin hakikatine ulaştırsın. Râzı olunan amelleri başarmayı kazancımız kılsın. Bu amellerin semereleri olan hallerle bizleri rızıklandırsın. Tam ve kâmil anlamıyla bizleri Cenâb-ı Kutsîsine cezbetsin.

"İşte asıl iş budur, gerisi nâfile!" (Şiir).

Fırka-i nâciye'nin inandıklarını gerçekleştirmeksizin elde edilen vecdleri[147] (keşifleri) ve hâlleri istidrâctan[148] başka bir şey saymam. Onların hizlân[149] ve mahrumiyetten başka bir şey olduğunu sanmıyorum.

Bu fırka-i nâciye'ye tâbi olma bahtiyarlığıyla birlikte bize başka bir şey de bahşedilirse memnun oluruz ve şükrünü eda etmek için uğraşırız. Eğer bize yalnızca, fırka-i nâciye'ye ittibâ ihsan edilip hallerden ve vecdlerden hiç bir şey verilmezse üzülmeyiz. Bilakis ihsan edilene rıza gösteririz ve "en uygun ve en güzel olan budur" deriz.

Hâlin ve sekrin yoğunluğu esnasında bazı meşayıhtan (Kaddesallahu Esrârahum) sadır olan, hakk ehlinin isabetli görüşlerine aykırı bir takım bilgi ve marifetlerin kaynağı, keşifleri olduğu için bu konuda mazurdurlar. Kıyamet günü bu keşiflerinden hesaba çekilmemelerini umarız. Hatta

---

[147] *Vecd* kelimesinin çoğulu *mevâcid*dir. Vecd, kulun herhangi bir kasdı ya da çabası olmaksızın onun kalbine gelen şey (ilham, his, feyz, vârid)dir. Hakk'tan gelen mükâşefe ve tecellîlere de vecd denir.

[148] İstidrâc: İnkârcıların tedrîcî olarak felâkete yaklaştırılırken geçici bazı başarılar kazanması anlamına gelen hârikulâde olaylardan biri.

[149] Hizlân Allah'ın kulu terketmesi ve onu yalnız bırakması demektir. İstılahta ise yapılan kötü işler için Allah'ın ona fırsat vermesi anlamına gelir. (Kulliyat, s. 310; Avnu'l-Murîd, I/566-569).

onlar, hata ettiğinde kendisine bir ecir verilen müctehid-i muhti' (hata eden müctehid) hükmündedirler. Hakk, ehl-i Hakk olan âlimlerin yanındadır. Allah onların gayretlerini makbul buyursun.

Âlimlerin ilimleri, nübüvvet kandilinden alınmış ve kesin olan vahiy ile te'yid edilmiştir. Sûfîlerin bilgilerinin dayanağı ise içinde hataya giden yol bulunan keşif ve ilhamdır. Keşif ve ilhamın doğruluklarının göstergesi ehl-i sünnet ve'l-cemaat âlimlerinin bilgilerine uygun olmasıdır. Eğer bir kıl kadar dahi olsa muhalefet söz konusuysa, bu keşif ve ilhamlar 'doğru' dairesinin dışında kalır. Gerçek ilim ve apaçık hakikat işte budur. *"Gerçeğin ötesinde sapıklıktan başka ne vardır?"* (Yûnus, 32).

Allah Subhânehû bizi ve sizi söz, davranış, zâhir, bâtın, eylem ve inanç olarak en kâmil şekliyle o'na (Sallallâhu Aleyhi ve Sellem) tâbi olmakla rızıklandırsın.

Size ve hidâyete tâbi olanlara selam olsun.

KELİME ANLAMI

112. <: اَلْمَكْتُوبُ الثَّانِى عَشَرَ وَالْمِائَةُ **Yüz on ikinci mektup** اِلَى الشَّيْخِ عَبْدِ الْجَلِيلِ **Şeyh Abdülcelil'e yazılmıştır** *(Neye ilişkindir?)* فِى بَيَانِ **Şunun beyanına ilişkindir ki;** أَنَّ الْمَدَارَ **Şüphesiz dayanağımız** *(Ne konudadır?)* فِى التَّحْقِيقِ **Uygulamada / araştırmada** *(Ne üzerinedir?)* عَلَى عَقَائِدِ أَهْلِ السُّنَّةِ وَالْجَمَاعَةِ ... اَلَخ **Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat akaidi üzerinedir. vs...** >

وَأَمْثَالَنَا حَقَّقَنَا اللّٰهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى شَأْنُهُ Şânı Yüce Allah Sübhânehû, bizi ulaştırsın اَلْمُفْلِسِينَ Ve bizim gibi müflisleri *(Neye?)* بِحَقِيقَةِ مُعْتَقَدَاتِ أَهْلِ الْحَقِّ Hak ehlinin inandığı şeylerin hakîkatine يَعْنِى أَهْلَ السُّنَّةِ وَالْجَمَاعَةِ Yani Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat'in وَجَعَلَ التَّوْفِيقَ Ve başarmayı kılsın *(Neyi başarma?)* لِلْاَعْمَالِ الْمَرْضِيَّةِ Razı olunan amelleri *(Ne kılsın?)* نَقْدَ الْوَقْتِ En büyük kazancımız / tek sermayemiz وَاَنْعَمَ عَلَيْنَا Bizi nîmetlendirsin *(Neyle?)* بِالْاَحْوَالِ Hâllerle اَلَّتِى Ki; هِىَ ثَمَرَاتُ هٰذِهِ الْاَعْمَالِ Onlar söz konusu amellerin meyveleridir وَجَذَبَهُ Ve çeksin *(Neye?)* اِلَى جَنَابِ قُدْسِهِ Kutsî Zâtına بِالتَّمَامِ وَالْكَمَالِ Tam ve kâmil şekilde (ع): Mısra: هٰذَا هُوَ الْاَمْرُ İşte mesele bu

وَالْبَاقِى مِنَ الْعَبَثِ Gerisi boş فَاِنَّ الْاَحْوَالَ وَالْمَوَاجِيدَ Zira hâller ve vecdler *(Öyle hâl ve vecd ki;)* اَلْحَاصِلَةَ Meydana gelen بِدُونِ التَّحَقُّقِ Gözden geçirmeksizin *(Neyi?)* بِمُعْتَقَدَاتِ هٰذِهِ الْفِرْقَةِ النَّاجِيَةِ Fırka-i Nâciye'nin inançlarını لاَ اَعُدُّهَا Bunları saymam! *(Ne?)* شَيْئًا Hiçbir şey غَيْرَ الْخِذْلاَنِ سِوَى الْاِسْتِدْرَاجِ İstidraçtan başka وَمَا اَظُنُّهَا Onları sanmıyorum وَالْحِرْمَانِ Aşırılık ve mahrûmiyet dışında bir şey فَاِنْ اُعْطِينَا Eğer bize verilirse مَعَ دَوْلَةِ الْاِتِّبَاعِ Tâbi olma nîmetiyle beraber *(Neye tâbi olma?)* لِهٰذِهِ الْفِرْقَةِ النَّاجِيَةِ Bu Fırka-i Nâciye'ye *(Ne verilirse?)* شَيْئًا Bir şey نَكُنْ مَمْنُونِينَ Bu taktirde memnun oluruz وَنَجْتَهِدُ Ve çalışırız *(Ne konuda?)* فِى اَدَاءِ شُكْرِهِ Onun şükrünü yerine getirme konusunda وَاِنْ اُعْطِينَا Eğer bize verilirse *(Ne?)* هٰذَا الْاِتِّبَاعَ فَقَطْ Yalnızca bu ittiba وَلَمْ نُعْطَ Ve verilmezse *(Ne?)* اَلْاَحْوَالُ وَالْمَوَاجِيدُ Hâller ve vecdler اَصْلاً Hiçbir zaman لاَنَغْتَنِمُ Ganîmetlenemeyiz وَلاَنَحْزَنُ Ve üzülmeyiz بَلْ نَرْضَى بِهِ Bilakis onunla razı oluruz وَنَقُولُ هٰذَا Ve deriz ki; bu *(Nedir?)* اَوْلَى وَأَحْسَنُ Daha münâsip ve iyidir وَمَا ظَهَرَ Sâdır olan şey *(Kimden?)* مِنْ بَعْضِ الْمَشَائِخِ Bazı şeyhlerden قَدَّسَ اللّٰهُ اَرْوَاحَهُمْ Allah, onların ruhlarını mukaddes eylesin *(Ne zaman?)* وَقْتَ غَلَبَةِ الْحَالِ وَالسُّكْرِ Hâl ve sekir baskınlığı anında *(Nedir sâdır olan?)* مِنْ بَعْضِ الْعُلُومِ وَالْمَعَارِفِ Bazı ilim ve mârifetlerdir *(Öyle ilim ve mârifet ki;)* اَلْمُنَافِيَةِ Ters düşen *(Neye?)* لِآرَاءِ اَهْلِ الْحَقِّ الصَّائِبَةِ Hak ehlinin isabetli görüşlerine لَمَّا كَانَ مَنْشَؤُهَا Ne zaman ki onların kaynağı olmuştur *(Ne?)* كَشْفًا Keşif فَهُمْ مَعْذُورُونَ Onlar mâzurdurlar *(Nerede?)* فِى ذٰلِكَ Bu konuda وَنَرْجُو Umarız ki; أَنْ لاَيُؤَاخَذُوا Sorumlu tutulmazlar *(Neyle?)* بِذٰلِكَ Bununla *(Ne zaman?)* يَوْمَ الْقِيَامَةِ Kıyâmet gününde بَلْ لَهُمْ Bilakis onlar için vardır *(Ne?)* حُكْمُ الْمُجْتَهِدِ الْمُخْطِئِ Hata eden müctehidin hükmü يَكُونُ لَهُ Ona olur *(Ne?)* اَجْرٌ وَاحِدٌ Bir ecir وَالْحَقُّ Doğru *(Nerdedir?)* فِى جَانِبِ عُلَمَاءِ أَهْلِ الْحَقِّ Hak ehli olan alimlerin yanındadır شَكَرَ اللّٰهُ سَعْيَهُمْ Allah onların çalışmalarını makbul buyursun فَاِنَّ عُلُومَ الْعُلَمَاءِ Zira alimlerin ilimleri *(Nedir?)* مُقْتَبَسَةٌ Alınmıştır *(Neden?)* مِنْ مِشْكَاةِ النُّبُوَّةِ Nübüvvet kandilinden عَلَى صَاحِبِهَا Onun sahibi üzerine olsun *(Ne?)* اَلصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ وَالتَّحِيَّةُ Salât, selam ve tahiyye *(Öyle kandil ki;)* اَلْمُؤَيَّدَةِ Desteklenmiş *(Neyle?)* بِالْوَحْىِ

الْقَطْعِيِّ Kesin vahiyle وَمُسْتَنَدُ مَعَارِفِ الصُّوفِيَّةِ Sûfilerin bilgilerinin dayanağı ise *(Nedir?)* اَلْكَشْفُ وَالاِلْهَامُ Keşf ve ilhamdır اَللَّذَانِ Öyle keşf ve ilham ki; لِلْخَطَأِ سَبِيلٌ Hataya yol vardır *(Nerede?)* فِيهِمَا Onlarda وَعَلاَمَةُ صِحَّةِ الْكَشْفِ وَالاِلْهَامِ Keşfin ve ilhamın doğruluğunun alâmeti *(Nedir?)* مُطَابَقَتُهُمَا Onların uymasıdır *(Neye?)* بِعُلُومِ عُلَمَاءِ أَهْلِ السُّنَّةِ وَالْجَمَاعَةِ Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat alimlerinin bilgilerine فَانْ وَقَعَتِ الْمُخَالَفَةُ Eğer zıtlık olursa وَلَوْ مِقْدَارَ شَعْرَةٍ Velev ki kıl kadar فَخَارِجٌ O zaman dışındadır *(Neyin?)* مِنْ دَائِرَةِ الصَّوَابِ Doğru dairesinin هَذَا İşte budur *(Ne?)* هُوَ الْعِلْمُ الصَّحِيحُ Doğru ilim وَالْحَقُّ الصَّرِيحُ Ve âşikar gerçek فَمَاذَا بَعْدَ الْحَقِّ "Gerçeğin ötesinde ne vardır? الاَّ الضَّلاَلُ Sapıklıktan başka" رَزَقَنَا اللهُ سُبْحَانَهُ وَاِيَّاكُمْ Allah Sübhânehû, bizi ve sizi rızıklandırsın *(Neyle?)* اَلاِسْتِقَامَةَ İstikâmetle *(Ne üzerine?)* عَلَى مُتَابَعَةِ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ Peygamberlerin Efendisi'ne ittiba üzerine ظَاهِرًا وَبَاطِنًا Dışta ve içte عَمَلاً وَاعْتِقَادًا Amelde ve itikatta وَمِنَ الصَّلَوَاتِ أَكْمَلُهَا Salâvatın en eksiksizi *(Ne?)* عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ Ona ve âline olsun وَمِنَ التَّسْلِيمَاتِ أَفْضَلُهَا Ve selamların en fazîletlisi وَالسَّلاَمُ عَلَيْكُمْ Selam size olsun وَعَلَى مَنْ Ve o kişiye olsun ki; اتَّبَعَ الْهُدَى Hidâyete tâbi olmuştur

